

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 21. 3. 2024 v trestní věci obžalované [REDAKCE], rozené [REDAKCE], narozené [REDAKCE] v [REDAKCE], na doručné adrese [REDAKCE], pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a pokus přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku, o jejím odvolání, dále o odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích a konečně o odvoláních poškozených [REDAKCE], narozeného [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], narozeného [REDAKCE], narozené [REDAKCE], a [REDAKCE], narozené [REDAKCE], poslední tři uvedení poškození bytem [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 1. 2024, č.j. 5 T 179/2023-314,

takto:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalované, státní zástupkyně a poškozených [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] a [REDAKCE] zamítají.

Odůvodnění:

- Napadeným rozsudkem** byla obžalovaná uznána vinnou v záhlaví uvedenými přechyby a odsouzena za ně k úhrnnému trestu jednak odnětí svobody na 2,5 roku s ostrahou, dále propadnutí osobního automobilu Fiat Doblo, RZ [REDAKCE], a konečně zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů na 10 let. Obžalovaná byla dále zavázána k povinnosti zaplatit České kanceláři pojistitelů z titulu regresu 2 298 563 Kč, a to s úrokem z prodlení ve výši 14,75 % ročně jdoucím od 18. 1. 2024 do zaplacení. Pozůstalí poškození [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] byli s uplatněnými a soudem nepřiznanými nároky na náhradu nemajetkové újmy a škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.
- Podle skutkových zjištění prvostupňového soudu se obžalovaná přechybu dopustila zjednodušeně řečeno tím, že 1. 8. 2023 v podvečerních hodinách na rovném úseku pozemní komunikace od Trhových Svinů na Mohuřice se plně nevěnovala řízení vozidla, nesledovala situaci v provozu, v důsledku čehož narazila zezadu do poškozené cyklistky [REDAKCE], ročník [REDAKCE], jež jela ve stejném směru jízdy, po nárazu byla poškozená odmrštěna doprava mimo pozemní komunikaci na vzrostlý kmen stromu, v důsledku čehož zemřela. Následně po této nehodě obžalovaná bez zastavení z místa ujela, aniž by poškozené cyklistce poskytla či zajistila poskytnutí potřebné pomoci.
- Proti tomuto rozsudku podali řádně a včas **odvolání** jednak státní zástupkyně, dále obžalovaná a konečně i pozůstalí poškození [REDAKCE].
- Státní zástupkyně** rozsudek napadla ve výroku o uloženém trestu. Nerozporovala trest propadnutí věci a zákazu činnosti, nepodmíněný trest odnětí svobody však označila za nepřiměřeně mírný. Namítla, že prohlášení viny obžalované nelze přeceňovat, neboť i bez takového prohlášení měl soud k dispozici dostatek důkazů pro závěr o její vině. Zdůraznila, že obžalovaná způsobila dopravní nehodu na rovném a přehledném úseku, kde mohla místo střetu sledovat na vzdálenost přibližně 350 metrů. Důvody, proč za této situace došlo k dopravní nehodě, nebyly ze strany obžalované uspokojivě vysvětleny. Její jednání spočívající v odjetí od dopravní nehody pak je v rozporu se základními principy občanského soužití a humanity. Obžalovaná naopak učinila

veškeré možné kroky k tomu, aby se zbavila své odpovědnosti za usmrcení poškozené, když vzápětí po nehodě zkontaktovala opraváře motorových vozidel, u něhož automobil odstavila ve snaze zamezit řádnému objasnění dopravní nehody. Při popsáních parametrech je namísto obžalovanou postihnout přísnějším nepodmíněným trestem odnětí svobody, který vedle nezměněných trestů propadnutí věci a zákazu činnosti navrhl uložit ve výměře 44 měsíců s ostrahou.

5. **Obžalovaná** rozsudek napadla ve výroku o trestu a ve výroku o nárocích České kanceláře pojistitelů.
6. Nerozporovala trest propadnutí věci, nepodmíněný trest odnětí svobody i trest zákazu činnosti však označila za nepřiměřeně přísné. Okresnímu soudu vytkla, že opomenul významnou polehčující okolnost spočívající v jejím předešlém řádném životě, neboť na její dřívější odsouzení se hledí, jako by jimi odsouzena nebyla. Prvostupňový soud navíc odkazoval na dřívější odsouzení z roku 2009 nesouladně s jeho skutečným obsahem, kdy uvedl, že obžalovaná byla odsouzena za ujetí od dopravní nehody poté, co automobilem srazila cyklistu. Příčinou tehdejší dopravní nehody však byla skutečnost, že poškozený cyklista nedal přednost obžalované. Argumentace prvostupňového soudu tak nesprávně evokuje, že obžalovaná byla v minulosti postižena za obdobný skutek, ačkoli tehdy viníkem dopravní nehody nebyla. Kromě toho prvostupňový soud opomenul značnou časovou prodlevu mezi uváděným odsouzením z roku 2009 a nynějším jednáním.
7. Odvolatelka se ohradila i proti okresním soudem dovozeným přítěžujícím okolnostem:
 - Přítěžující okolnost vyššího věku poškozené míří na situace, kdy vyšší věk zakládá určité znevýhodnění poškozeného spočívající v jeho nižší způsobilosti bránit se trestnému činu. V tomto směru však neproběhlo žádné dokazování a ze znaleckého posudku neplyne, že věk poškozené by měl jakýkoli vliv na škodlivý následek. Naopak ten nastal bez jakéhokoli přičinění nebo možnosti jeho zabránění ze strany poškozené. Její věk tak neměl žádný vliv na její způsobilost bránit se trestnému činu.
 - Prvostupňový soud nesprávně také vzal za přítěžující okolnost to, že odvolatelka způsobila poškozeným pozůstalým vyšší nemajetkovou újmu. Ta totiž pramenila ze smrti poškozené, což je již zahrnuto v základní skutkové podstatě trestného činu usmrcení z nedbalosti. Z tohoto hlediska se tedy nejedná o škodlivý následek podstatně přesahující rozsah obvyklý u trestných činů téže skutkové podstaty.
 - Naplněny nejsou ani podmínky přítěžující okolnosti spočívající ve spáchání více trestných činů. V tomto ohledu prvostupňový soud odvolatelce neprávem přičítal k tíži její dřívější zahlazené odsouzení.
8. Odvolatelka dále namítla, že okresní soud dostatečně nevzal v potaz, co má být účelem trestu. Uložení nepodmíněného trestu je podmíněno závěrem, že jiný trest by zjevně nevedl k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Takto nejčastěji půjde o situace, kdy existují negativní zkušenosti s dřívějším alternativním trestem. To však není odvolatelčina situace, neboť u ní se nejedná o recidivu a výchovné opatření z předchozího trestu neselhalo. Prvostupňový soud měl rovněž přihlídnout k následkům pro její budoucí život, kdy uvalené tresty mají zásadní dopad na její faktickou možnost nahradit škodu. Při uvěznění totiž její potenciální příjem bude výrazně nižší. Uvěznění obžalované také znemožní pomáhat dceři s péčí o děti, které obě [REDAKCE] a mají zvýšené potřeby. Obžalovaná se proto odstěhovala z původního bydliště v [REDAKCE] k dceři do [REDAKCE].
9. Obžalovaná zprvu vznesla výhrady i proti uloženému trestu zákazu činnosti. Byť deklarovala, že následek jejího jednání je pro ni natolik devastující, že nehodlá již nikdy motorové vozidlo řídit, označila prvostupňovým soudem vyměřený trest na samé horní hranici zákonných mezí za zjevně nepřiměřený a exemplární. Namítla, že přílehavějším by bylo uložit jí vedle mírnějšího trestu zákazu činnosti povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče, čímž se však prvostupňový

soud, a potažmo ani obžaloba vůbec nezabývaly. Následně v odvolacím řízení námitky proti trestu zákazu činnosti vzala zpět.

10. Obžalovaná konečně rozporovala i výrok týkající se České kanceláře pojistitelů. Ten je totiž opřen pouze o čestné prohlášení poškozených ve formě listiny podepsané příslušnou zaměstnankyní České kanceláře pojistitelů, což nemůže nahradit svědeckou výpověď jednotlivých poškozených. Odvolatelka tedy nebrojí proti samotné povinnosti k regresní náhradě, má však za nutné, aby soud uplatněnou částku podrobil podrobnému zkoumání, a nikoli aby bez dalšího vyšel toliko z listiny, jež je navíc jen čestným prohlášením zaměstnankyně České kanceláře pojistitelů. I v adhezním řízení totiž musí být požadované nároky řádně vyčísleny a prokázány, a pokud tomu tak není, je nezbytné poškozený subjekt odkázat do občanskoprávního řízení.
11. Odvolatelka navrhl, aby krajský soud napadený rozsudek změnil a uložil jí trest odnětí svobody na tři léta se zkušební dobou na pět let, nebo dvouletý trest domácího vězení, dále trest zákazu řízení v horní třetině zákonné trestní sazby, stejný trest propadnutí věci, a konečně aby všechny poškozené s uplatněnými nároky odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.
12. Rovněž **pozůstalí poškození** [REDAKCE] prvostupňový rozsudek napadli opravným prostředkem. Namítli, že podstatnou součástí dokazování je objasnění míry zavinění obžalované, od níž se pak přímo úměrně odvíjí výše případných nároků na náhradu újem. Zdůraznili, že k usmrcení jejich blízké došlo za naprosto nepochopitelných podmínek, kdy obžalovaná mohla cyklistku sledovat na rovném a přehledném úseku pozemní komunikace při nezhoršených výhledových poměrech po dobu 18 vteřin a na dráze přibližně 350 metrů. Přesto však došlo k sražení poškozené, ačkoli k bezproblémovému zabránění střetu by postačovalo zaregistrovat ji aspoň na 56,6 metrů před místem střetu. Obžalovaná se tak naprosto flagrantním způsobem nevěnovala řízení, před samotným nárazem ani nebrzdila a v okamžiku nárazu dokonce strhla řízení směrem ke krajnici, tedy do prostoru, kde se nacházela poškozená. K těmto otázkám měl prvostupňový soud provádět dokazování, což se nestalo, a v důsledku toho okresní soud nesprávně uzavřel, že způsob provedení činu nevykazuje žádná zřetelná hodná specifika, ačkoli se žádnými specifiky nezabýval a ačkoli tato specifika existují, jak uvedeno výše. Odvolatelé vznesli požadavek na doplnění dokazování znaleckým posudkem znalce Uttla, popřípadě jeho výslechem.
13. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, *nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přiblíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.* Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, *mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.* Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, *jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výroky podáno odvolání.*
14. Ve smyslu citovaných zákonných ustanovení **přezkoumal** krajský soud k opravným prostředkům všech odvolatelů prvostupňový rozsudek v napadených výrocích, v témže rozsahu přezkoumal rovněž řízení, které rozsudku předcházelo, dospěl k závěru, že odvolání důvodná nejsou.
15. **Řízení** předcházející napadenému rozsudku netrpělo žádnými vadami, které by vedly k tomu, že rozsudek by nemohl obstát a musel by být bez dalšího zrušen. Okresní soud konal řádně a při zachování veškerých zákonných lhůt hlavní líčení, v němž obžalované poskytl dostatečný prostor k uplatnění obhajoby, a i v ostatních směrech plně šetřil její práva.
16. S ohledem na procesní postoj obžalované spočívající v jejím prohlášení viny okresní soud logicky neprováděl standardní **dokazování** a v důsledku toho pochopitelně nebyl prováděn důkaz ani znaleckým posudkem technického znalce Uttla. Jeho závěry, stejně jako další důkazy shromážděné

v přípravném řízení, však byly pramenem a podkladem pro podanou obžalobu, ohledně v ní uvedeného skutku a právní kvalifikace obžalovaná prohlásila vinu. Závěry předmětného znaleckého posudku lze proto argumentačně využít v odsuzujícím rozsudku, byť ryze formálně znaleckým posudkem obsahujícím takové závěry důkaz proveden nebyl. Tento ryze formální postup je však derogován či překonán tím, že standardní řízení (obsahující plnohodnotné dokazování) bylo nahrazeno specializovanou formou procesu – totiž procesu, v němž obžalovaná prohlásila vinu. Pokud by i v tomto specializovaném procesu měly být prokazovány skutečnosti, jichž se prohlášení viny týká, postrádal by takový právní institut jakýkoli svůj smysl, což beze sporu smyslem právní úpravy není.

17. Krajský soud proto nedal průchod poptávce pozůstalých po provedení důkazu znaleckým posudkem znalce Uttla, neboť tento důkazní zdroj byl způsobem *sui generis* „proveden“ v rámci specifické formy řízení konaného po přijetí prohlášení viny. Požadavek pozůstalých na doplnění dokazování je tak ve své podstatě poptávkou po duplicitním dokazování – tedy po opětovném prokazování něčeho, co již v řízení prokázáno bylo. Krajský soud může do značné míry rozumět tomu, že poškození se nemohou smířit s nepochopitelností jednání obžalované zakládajícího tak flagrantní a hrubé řidičské selhání, a poptávají proto, aby tyto parametry její hrubé nedbalosti byly explicitně vyjádřeny. Jejich odvolání však tímto požadavkem brojí nikoli proti výroku rozsudku, ale proti jeho odůvodnění. Stran něhož se totiž domáhají podrobnějšího a zřetelnějšího vyjádření něčeho, co však v rozsudku obsaženo již je, byť nikoli v té důraznosti, jakou postrádají pozůstalí. Poškozeným tak lze patrně přisvědčit, že formulace prvostupňového soudu o absenci zvláštního zřetele hodných specifik ve způsobu provedení činu není příliš šťastná. Z popisu skutku samotného (sražení na rovném přehledném úseku), jakož i ze závěru prvostupňového soudu o stoprocentním zavinění nehody obžalovanou je ovšem zřejmé, že okresní soud pozůstalými vyzdvihovalé parametry v potaz bral. To, že je výslovně nevyjádřil v odůvodnění rozhodnutí, však nemůže být důvodem pro provádění duplicitního dokazování.
18. Pochybení krajský soud neshledal ani ve výrocích o uložených **trestech**. Prvostupňový soud náležitě vážil veškeré polehčující i přitěžující okolnosti projednávaného případu a jim adekvátně tresty ukládal. Úvahy soudu prvního stupně jsou dostatečně podrobné, logické, srozumitelně vyjádřené a v zásadě vyčerpávající. Krajský soud se s nimi ztotožňuje a s poukazem na odvolací námitky k nim může dodat snad jen následující.
19. Jednání obžalované bylo sebestředné, přezíravé a v důsledku toho agresorské, přičemž tato charakteristika dopadá na obě součásti stíhaného jednání. Jak vyzdvihla státní zástupkyně i pozůstalí, obžalovaná měla možnost sledovat poškozenou po dobu řádově patnácti vteřin, během nichž projížděla rovný a přehledný úsek silnice. Přesto v žádném momentu této trasy poškozenou nezaregistrovala, aniž by k tomu poskytla jakékoliv třeba i nevyvíňující vysvětlení. Vyšší míra hrubosti porušení dopravních předpisů tak v jízdě obžalované založena je, neboť v jejím případě nešlo o krátkodobou epizodní nepozornost.
20. Navazující jednání – ujetí od dopravní nehody – je o to více alarmující, že obžalovaná jej spáchala navzdory životní zkušenosti z minula, z níž musela vědět, že odjet od nehody (a to i nezaviněné), je závadové. Obžalovaná zde mylně vyčítá prvostupňového soudu, že přihlížel k jejímu dřívějšímu odsouzení a přičítal jí recidivu. Takto však úvahy prvostupňového soudu konstruovány nebyly. Ačkoliv odsouzení samotné má účinky, že na obžalovanou se hledí, jako by odsouzena nebyla, neznamená to absolutní vymazání části její minulosti. Existence obžalované v reálném světě tak není přerušena jakýmsi „bílým místem“, ale skutek tvořící tuto realitu trvá i nadále, akorát na něj již nemůže být nahlíženo jako na *odsouzení*. Existence takového skutku v minulosti obžalované proto nemůže být přehlížena při posuzování toho, jaké zkušenosti a ponaučení si obžalovaná z takového skutku odnesla a v návaznosti na to, zda a jaké nástroje je nezbytné nasadit k tomu, aby jiná její životní zkušenost vyústila v patřičnou regulaci jejího budoucího chování. Z tohoto hlediska okresní soud zcela po právu uzavřel, že uložení jiného než nepodmíněného trestu odnětí svobody by nevedlo k tomu, aby obžalovaná vedla řádný život. Jestliže totiž obžalovaná z minulého skutku

(nikoliv trestného činu, neboť ten je formálně zahlazen) měla zkušenost, že ujet od dopravní nehody je nežádoucí, a přesto tuto svou zkušenost nepřetavila v řádnou reakci na obdobnou situaci, je zřejmé, že veřejná moc musí sáhnout k důraznějším apelům, jimiž je právě nepodmíněný trest odnětí svobody.

21. Tento druh trestu je nezbytný z hlediska generální prevence. Tato představuje princip, že postih uložený jednotlivci vejde v širší známost okruhu jeho příbuzných, blízkých či známých, kteří si pak v obdobné situaci mohou lépe uvědomit důsledky, které by je mohly postihnout, pokud by se zachovali podobně jako postižený pachatel. Ujetí od dopravní nehody je lidským selháním natolik závažným, že v řídičské veřejnosti je zapotřebí budovat zjednodušující úvahovou linku, že takové selhání zpravidla vyžaduje nejprísnejší druh trestu, zvlášť je-li kombinováno s fatálním následkem. Je sice pravdou, že fatální následek nenastal v důsledku ujetí obžalované od nehody, to však obžalovaná v momentě svého útěku vědět nemohla a na jejím vnitřním postoji k možnému následku to nic nemění.
22. Obžalované nelze přisvědčit, že by okresní soud nesprávně zohledňoval některé přitěžující okolnosti.
 - Prvostupňový soud zcela po právu poukázal na dřívější jednání obžalované, kdy po srážce s cyklistou rovněž ujela od dopravní nehody. Jakkoliv obžalovaná tehdy nebyla viníkem srážky, na charakteru jejího jednání spočívajícího v ujetí od dopravní nehody to zhoľa nic nemění. Povinnost poskytnout pomoc se totiž vztahuje k *účastníkovi* na dopravní nehodě nikoliv k *viníkovi* dopravní nehody.
 - Stejně tak prvostupňový soud důvodně zohlednil, že řídičského pochybení se obžalovaná dopustila ve vztahu k osobě vyššího věku. Dopravní předpisy totiž obecně děti a seniory pokládají za účastníky silničního provozu, kteří si zasluhují zvýšenou opatrnost [viz § 5 odst. 1 písm. d) zákona o provozu na pozemních komunikacích]. Tato řídičská povinnost pak platí i pro případy, kdy nevyvinutí zvýšené opatrnosti vygraduje v další řídičské pochybení – srážku – jež se odehraje tak nešťastným způsobem, že vyšší věk poškozené již průběh dopravní nehody a její následek nikterak neovlivňuje.
 - Přitěžující okolnost spočívající v přivození vyšší nemajetkové újmy pozůstalým poškozeným pak obžalovaná mylně vztahuje k přečinu usmrcení z nedbalosti, neboť tato přitěžující okolnost se pojí především k přečinu neposkytnutí pomoci. Nicméně ani v obecné rovině nelze plně souhlasit s obžalovanou v tom, že přečin usmrcení z nedbalosti nejcitelnější škodlivý následek obsahuje již v samotné skutkové podstatě a nelze jej dále diferencovat. Jakkoliv principiálně vzato je hodnota každého lidského života stejná, nevylučuje to určitou diferenciaci například u úmrtí dětí či osob velmi nízkého věku na počátku jejich životní dráhy.
 - Obžalovaná konečně nesprávně vykládá přitěžující okolnost podle § 42 písm. n) tr. zákoníku – spáchání více trestných činů. Obžalovaná dovozuje, že okresní soud bral v potaz dřívější její odsouzení z roku 2009, touto přitěžující okolností však prvostupňový soud evidentně mínil to, že obžalovanou postihoval za dva nyní spáchané přečiny (nedbalostní usmrcení + úmyslné neposkytnutí pomoci), v důsledku čehož správně ukládal úhrnný trest.
23. Krajský soud proto přisvědčil prvostupňovému soudu, že paleta uvalených trestů včetně nepodmíněného trestu odnětí svobody je plně indikována, vyváženě reaguje na společenskou škodlivost jednání obžalované, a má i dostatečný nápravný potenciál jak ve vztahu k ní samotné (prevence individuální), tak i ve vztahu k dalším účastníkům silničního provozu).
24. Důvod k zásahu do uložených trestů odnětí svobody a zákazu činnosti neshledal odvolací soud ani stran jejich výměry. Okolnosti, které zdůrazňuje státní zástupkyně v rámci odvolání podaného v neprospěch obžalované, se promítly především v druhu trestu odnětí svobody, který byl správně uložen jako trest nepodmíněný. Tento trest prvostupňový soud vyměřil v 1/3 zákonné trestní sazby, což odráží jak přitěžující okolnosti projednávaného případu (jež se z logiky věci promítají nejen do druhu, ale i do výměry trestu), ale i fakt, že na obžalovanou bude poprvé v jejím takřka

šedesátiletém životě působeno nepodmíněným trestem odnětí svobody. Lze si proto slibovat, že výchovný efekt takového působení splní i trest kratšího trvání.

25. Ohledně výměry trestu zákazu činnosti krajský soud vážil, zda tento trest by nepostačovalo uložit v poslední čtvrtině zákonného rozpětí. To platí tím spíše, že obžalovaná bude vyražena z možnosti ovládat motorové vozidlo i po dobu svého uvěznění, a navíc na ni bude působeno i konfiskací automobilu. Obžalovaná však reagovala na námitku poškozených – že postrádá logiku, aby brojila proti trestu zákazu činnosti, tvrdí-li, že již nikdy za volant usednout nechce – tím, že své výhrady proti tomuto trestu obsahově vzala zpět (viz přelom strany 8 a 9 protokolu o veřejném zasedání z 21.3.2024). Krajský soud i z tohoto hlediska dospěl k závěru, že v rámci celkového vyznění všech obžalované ukládaných trestů jde ve složce trestu zákazu činnosti o trest sice patrně *přísný*, nikoliv však *nepřiměřeně* přísný tak, aby to opodstatňovalo zásah odvolacího soudu.
26. Odvolacím námitkám obžalované nebylo možno přisvědčit ani pokud jde o výhrady proti **adheznímu výroku** týkajícího se České kanceláře pojistitelů. Tato poškozená dostatečně osvědčila své nároky, pochybnosti o nich nepřetrvávají a nelze je dovozovat jen z toho, že v jiných případech slouží k prokázání typově obdobných nároků jiné důkazní zdroje – zpravidla svědecké výpovědi. I ty jsou zde navíc zastoupeny výsledkem pozůstalého syna [REDAKCE], který obsahově stvrdil totéž, co je uvedeno v prohlášení pozůstalých (viz č.l. 245). Autenticita těchto prohlášení plyne nejen z jejich obsahu (poškození uvádějí informace, které se podávají i z policejního vyšetřování), ale i z ověřeného sdělení České kanceláře pojistitelů (zasláno z ověřené datové schránky), která tato prohlášení pozůstalých akceptovala a opřela o ně svá plnění. Bylo by zcela nesmyslné vyslýchat pracovníka České kanceláře pojistitelů, zda, kdy, jak a od koho získala Česká kancelář pojistitelů prohlášení, popř. jak ověřovala jejich autenticitu. Stejně tak by bylo nesmyslné vyslýchat jejich pisatelku [REDAKCE], zda je skutečně jejich autorkou. Takový postup by znamenal jednak nadbytečné prodlužování trestního stíhání, ale především by představoval zcela zbytečný emoční nápor na pozůstalé, kteří by byli jen nuceni k tomu, aby znovu jitrili vytrpěné útrapy při opakování něčeho, co zaznělo již dříve. Pravděpodobnost, že by takovéto dokazování vyústilo v nějaká negativní zjištění stran nároků pozůstalých, je prakticky nulová.
27. Ostatně ani obžalovaná netvrdí, že listiny doložené Českou kanceláří pojistitelů by byly podvrhem či lživým prohlášením, toliko napadá adhezní výrok z přepjatě formalistického náhledu budovaného na představě, že určité skutečnosti mají být zjišťovány z určitého důkazního zdroje. Obžalovaná tak nebrojí proti materiálnímu obsahu listin a informací z nich pramenících, ale jen chce, aby totéž bylo zjištěno procedurálně jinak. To však je jednak nadbytečné (§ 89 odst. 2 tr. řádu) a jednak i nepřipadné a neobhajitelné proto, že takovým postupem by jen došlo k prohlubování traumatu poškozených.
28. V neposlední řadě nelze nepoukázat na to, že soudy se v rámci důkazního řízení pravidelně spokojují se sděleními rozličných institutů ať již veřejnoprávního či soukromoprávního charakteru (typicky pojišťovny) o určité právně významné skutečnosti, aniž by vyžadovaly předložení samotných nositelů poptávané informace. Takto se justiční orgány běžně spokojí se sdělením o provedené platbě, aniž by od těchto institucí vyžadovaly výpisy z bankovních účtů, účetní doklady o platbách či jiné dokumenty osvědčující proběhlý finanční tok. Stejně tak je bráno za dostačující např. sdělení o tom, že určitá osoba je poživitelem důchodu, aniž by takové sdělení muselo být doprovázeno celou složkou sociálního úřadu obsahující žádost o důchod, podklady osvědčující splnění podmínek pro takovou dávku, rozhodnutí o ní apod.
29. Odvolací soud tedy ve shodě se soudem prvního stupně má za dostatečně prokázané nároky, které Česká kancelář pojistitelů sponovala pozůstalým a které představují její regres vůči obžalované.
30. Okresní soud v napadeném rozsudku velmi podrobně a přesvědčivě rozvedl právní argumentaci, na jejímž podkladě obžalovanou zavázal k povinnosti zaplatit České kanceláři pojistitelů celou regresní částku a proč naopak nepřistoupil k jejímu „zastropování“. V tomto směru nelze nad rámec příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku uvést nic víc.

31. Ohledně jednotlivých částek tvořících regresní nárok pak Česká kancelář pojistitelů sanovala jednak majetkové škody vzniklé pozůstalým a jednak nemajetkovou újmu za útrapy vzniklé v souvislosti se ztrátou blízké osoby. V rámci odškodnění této nemajetkové újmy pak vycházela z judikaturou stabilizovaného mechanismu výpočtu základního nároku. Ten u pozůstalých navýšila v důsledku správně dovozených individualizačních kritérií:

- U pozůstalého syna vzala potaz výpomoc zemřelé v jeho firmě. U syna i manžela pak zohlednila zvýšené útrapy pramenící z jejich nejistoty a obav při hledání poškozené a následně z jejího nálezu v plné syrovosti situace po dopravní nehodě.
- U pozůstalé vnučky patrně přihlédla k tomu, že šlo o jedinou vnučku, na niž se díky tomu koncentrovala pozornost babičky více než tomu bývá u početnějších rodin, kde je zájem a kontakt prarodiče rozložen mezi vícero osob. Z tohoto hlediska tak sepejetí pozůstalé vnučky s poškozenou bylo silnější než obvykle a ztrátu babičky tak pozůtalá vnučka bude pociťovat o to úkorněji. Tuto okolnost Česká kancelář pojistitelů více než významně zohlednila navýšením základního nároku na částku 250 000 Kč.
- K navýšení přistoupila i u pozůstalé snachy, kde patrně vzala v potaz vyšší angažovanost poškozené v péči i jedinou vnučku a v důsledku toho vyšší míru vnímání chybějící výpomoci tchyně při zajišťování dceřiných potřeb.

V zájmu přehlednosti se jednotlivé platební tituly regresního nároku uvádějí v následující tabulce zahrnující i označení čísla listu spisu obsahujícího doklad o plnění Českou kanceláří pojistitelů pozůstalým:

titul plnění	částka	čl.
NÚ [redacted]	850 000,00 Kč	252 + 296
NÚ [redacted]	850 000,00 Kč	252 + 296
NÚ [redacted]	250 000,00 Kč	252 + 296
NÚ [redacted]	250 000,00 Kč	252 + 296
náklady pohřbu	78 452,00 Kč	
1/3 smutečního ošacení	4 000,00 Kč	265
1/2 hodnoty bicyklu	16 111,00 Kč	257
	2 298 563,00 Kč	

částka	čl.
58 460,00 Kč	259
13 212,00 Kč	251
5 500,00 Kč	266
1 280,00 Kč	262

32. Jak zmíněno již výše, pozůstalí sami sice odvolání podali, to však obsahově směřovalo pouze do odůvodnění napadeného rozsudku, nikoliv do výroku, který by se jich dotýkal. To ostatně jednoznačně upřesnil zmocněnec poškozených v odvolacím jednání, pokud byl soudem poptáván po petitu svého návrhu (viz strana 7 protokolu o veřejném zasedání o odvolání).

33. Pro úplnost je k nárokům vzneseným pozůstalým manželem [redacted] nutno doplnit, že vedle argumentů snesených prvostupňovým soudem pro odkazující výrok (s nimiž se soud odvolací plně ztotožňuje), uplatnil pozůtalý manžel [redacted] i nároky, jejichž přisouzení je více než problematické. To v první řadě platí o požadavku na odškodnění nemajetkové újmy, která měla vzniknout zemřelé poškozené samotné. Jakkoliv tento poškozený avizoval, že tento svůj požadavek činí z opatrnosti (viz bod II/17 vzneseného nároku na čl. 289), nemá krajský soud za to, že takový nárok by připadal v úvahu. Ztráta sebe samé coby sobě blízké osoby je totiž do značné míry logickým nonsensem. Mělo-li by jít o útrapy za duševní strádání pramenící ze smrti blízké osoby, pak strádající nemůže být zemřelá osoba samotná. Ta totiž z tohoto titulu nemohla strádat dříve, než nastala její smrt. A současně okamžikem smrti již jednak nebyla schopna vnímat, že strádá v důsledku ztráty sebe samé, a jednak přestala být subjektem práv, jemuž mu mohl vznikat nějaký nárok. Druhým problematickým okruhem pak je tímto pozůstalým uplatněné bolestné

související s úrazem a amputací prstů na noze. Ty sice zřejmě mohly mít ve velmi širokém slova smyslu původ v jednání obžalované, ale natolik vzdáleně, že nelze budovat jejich příčinnou souvislost v právním slova smyslu tak, aby za ně šlo dovozovat odpovědnost obžalované a její povinnost odškodnit pozůstalému manželovi bolesti související s úrazem, který měl utrpět při nálezu poškozené ve stoce u pozemní komunikace.

34. Z popsaných podstatných důvodů byla všechna podaná odvolání jako nedůvodná zamítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

Dovolání podané v elektronické podobě musí být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (§ 6 odst. 1 zák. č. 297/2016 Sb.). Bez této náležitosti nejsou s elektronickým podáním spojeny žádné účinky řádného podání.

Je-li poškozený oprávněnou osobou dle § 2 odst. 4 zák. č. 59/2017 Sb. *o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení ve znění pozdějších předpisů*, má možnost žádat Ministerstvo spravedlnosti o uspokojení svého nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, a to ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozhodnutí specifikovaného v § 8 odst. 1 citovaného zákona.

České Budějovice dne 21. 3. 2024

Ondřej Vítů v.r.
předseda senátu